

KRINGLOOPLANDBOUW MIDDEN-DELFLAND

Resultaten van 15 jaar gebiedsgericht werken aan stikstof, klimaat, biodiversiteit en vooral aan een beter verdienmodel en toekomst voor de boer!

Proeftuin kringlooplandbouw Midden-Delfland

In de proeftuin kringlooplandbouw Midden-Delfland werken boeren (LTO Delflands Groen) met de gemeente Midden-Delfland al 15 jaar gebiedsgericht samen aan stikstof, klimaat, biodiversiteit én aan een beter verdienmodel voor de boer! In 2008 startte Arnold van Adrichem een studiegroep over de mogelijkheden van kringlooplandbouw. Sinds de laatste aanmeldingen sinds de startavond in september 2022 doen er 48 van de ongeveer 55 boeren in het gebied Midden-Delfland mee aan het studieprogramma. Binnen het programma zijn het van elkaar leren en blijven verbeteren van de kringloop op het bedrijf van groot belang.

Alles op alles voor duurzame landbouw in het BPL Midden-Delfland

In het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) van Midden-Delfland wordt alles uit de kast gehaald om boeren toekomstperspectief te bieden, want alleen **samen** houden we een aantrekkelijk landschap met de koe in de wei voor de ruim 2 miljoen mensen om ons heen. Het voortbestaan van de landbouw in Midden-Delfland is verre van vanzelfsprekend en dat is een groot risico voor de toekomst van het BPL Midden-Delfland. Er is daarom een harde noodzaak voor een duurzaam verdienmodel, met als voornaamste basis de korte ketens van lokaal geproduceerd voedsel en andere landschapsdiensten richting de 2 miljoen inwoners van de Metropoolregio Rotterdam/Den-Haag (MRDH).

Daarmee is het investeren in een duurzaam economisch verdienmodel juist ook het investeren in het waardevolle agrarische cultuurlandschap van Midden-Delfland met ruimtelijke kwaliteit, biodiversiteit, cultuurhistorie en mogelijkheden en voorzieningen om dat te proeven en te beleven. Gemeente en boeren hebben daarmee een gezamenlijk belang en trekken daarom nauw samen op. Het programma Duurzaam Boer Blijven in Midden-Delfland ligt aan de basis van deze samenwerking.

Het programma biedt een breed palet van faciliteiten voor alle agrarische ondernemers die willen verduurzamen. Een actief projectteam met medewerkers van de gemeente Midden-Delfland en LTO Delflands Groen werkt daar dagelijks aan.

Het kringloopcertificaat: belonen voor prestaties

Kringloopboeren vormen het hart van het programma Duurzaam Boer Blijven. De kringloopcijfers van de bedrijven staan al vele jaren centraal en worden berekend via de Kringloopwijzer. Het belonen van de duurzaamheidsprestaties gebeurt al enkele jaren door de gemeente Midden-Delfland. FrieslandCampina doet dit vanuit de sector, en sinds 2021 hebben ook het Hoogheemraadschap van Delfland en 'Rotterdam de boer op!' (Natuurmonumenten e.a.) zich bij de gemeente aangesloten. Er vindt een gestapelde beloning plaats op basis van de 7 onderstaande resultaten/KPI's:

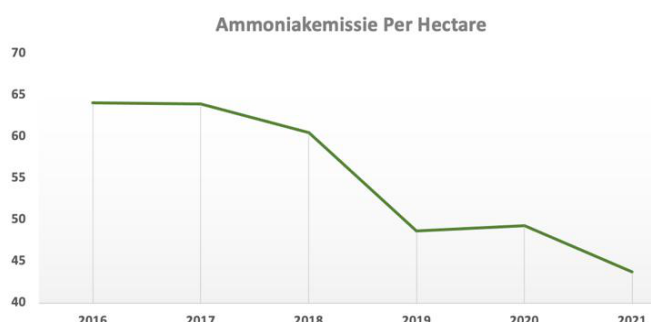
MIJN DUURZAAMHEIDSPRESTATIES		Uw score*	Basis	Top
✓	Eiwit van eigen land % eiwit zelf geteeld van gevoerde eiwit	82	> 50	> 60
✓	Stikstof bodemoverschot kg N per hectare (op veengrond gecorrigeerd voor mineralisatie)	87	< 150	< 140
✗	Ammoniak uitstoot kg NH3 per hectare	93	< 80	< 75
✓	Fosfaat bodemoverschot kg P205 per hectare	-5	< 10	< 0
✓	Blijvend grasland % van totale areaal	93	> 40	> 60
✓	Natuur en landschap % oppervlakte natuur- of beheersland	7	> 5	> 10
✓	Broeikasgasuitstoot gram CO2 eq per kg meetmelk	1.150	< 1.200	< 1.100
Uitleg iconen		*Uw score is gebaseerd op het gemiddelde van 2016, 2017. M.u.v. uw score voor broeikasgas. Dit betreft enkel het jaar 2020.		
✗	Niet gehaald			
✓	U voldoet aan de Basis score			
✓	U voldoet aan de Top score			

Stikstof (ammoniak – kg NH3/ha)

Op melkveebedrijven ontstaat ongeveer de helft van de ammoniakemissie (NH3) vanuit de stal en de mestopslag en de overige helft vanuit het aanwenden van mest op de percelen. De totale uitstoot, gedeeld door het aantal hectares (kg NH3/ha) is een KPI die de (lokale) bijdrage van de melkveehouder aan de stikstofuitstoot berekent. Hoe laag scoren de 20% best presterende bedrijven? En wat is de potentie van de reductie in stikstofemissies als niet

20%, maar 50%, 80% of zelfs 100% van de deelnemers deze scores zou halen? Op basis van de grafiek lijkt een potentiële reductie van 20-30 kg NH3/ha, ten opzichte van 2016, denkbaar. In totaal gaat het binnen Midden-Delfland over ruim 1.200 hectare grasland en voedergewassen, ofwel een potentiële reductie van 25.000 tot 35.000 kg NH3.

Perspectief in 2023 en daarna

Midden-Delfland wil blijven sturen op perspectief voor haar boeren. Zij zijn als dragers van het BPL Midden-Delfland van cruciaal belang voor het landschap en daarom moeten zij kunnen blijven boeren met een duurzaam economisch verdienmodel. Vanuit de overheid zijn er gebiedsdoelen die zullen worden omschreven in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Omdat boeren in Midden-Delfland al sinds jaren flinke prestaties leveren om aan duurzaamheidsdoelen te voldoen, maken we ons hard dat deze ook binnen de ontwikkeling van het PPLG beloond kunnen worden.

We starten daarom een project waarin we de koppeling maken tussen kringloopboeren in Midden-Delfland en het PPLG. We tonen hierin als eerste stap aan de provincie wat de reeds geleverde prestaties zijn. Ook laten we zien wat de verdere potentie is van de melkveebedrijven binnen Midden-Delfland op de PPLG-doelen stikstof, klimaat, water en natuur. We zullen enkele normen, zoals we die nu hanteren, opnieuw moeten ijken en een haalbaarheidstoets doen op deze nieuwe normen. Zo bieden we duurzame boeren in Midden-Delfland toekomstperspectief én behouden en ontwikkelen we ons mooie Bijzonder Provinciaal Landschap van Midden-Delfland!